

A virrasztók szimata

2018 augusztus 18. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ezt talán csak mi értjük itt, Európa peremén.

1991-ben jártam itt először. Felkérérdzkedtünk egy Farkaslakára tartó szekérre, úgy jöttünk ki Udvarhelyre. Csak arra emlékszem, hogy a kaptatókon fennhangon biztatta lovait a stopposokkal nem túl beszédű öreg székely, emlékszem az ég kék színére, a metszeten tiszta levegőre. Most itt állunk újra Tamási Áron szülőháza előtt. Kis, kékre meszelt házikó fent, a faluban. A turisták nagy része odalent, a főúton, az író sírjánál helyezi el a virágot, ide, a kiállítással csalogató szülőházba csak az ínyencek merészkednek.

A kert csinos, tiszta, rendezett. Megengedik, hogy körüljárjunk. Egy darab föld Erdély földjén. Birtokon belül, birtokon kívül... Hetven éve az író is végigajlstromozta magában ezeket a kérdéseket.

„Most a föld, ahova ültetett az Isten, más gazdának a földjén fekszik belül. Édestestvérünk, ki szívdobbanás nélkül leszakíthatna, most nincs. Aki egy kertben nem mivelünk, az értelmetlenül csodálkozik mirajtunk, mert azon gondolkodik, hogy kertjének ékességei vagyunk-e.”

Belépünk. 1991-ben még az író húga kalauzolt körbe bennünket, ma a család egyik rokona. A kicsiny ház valaha az egész családnak helyet adott, ma könyvek, levelek, fényképek sokaságát teszi. A falról sorra letekintgetnek ránk a családtagok. Társaságukban valamikor réges-régen egy vidám farkaslakai estén Németh László úgy találta, valamennyi Tamásinak virág nőtt a szívében, és csak pusztán véletlen, hogy Áronból lett író, hiszen mindegyikük annak született, még ha nem is tudnak róla.

„A sors szeszélye folytán székely ágon én is magyarnak születtem, harmadik gyerekül olyan családban, amely kevés földön sok küzdelemmel gazdálkodott. Apámtól a szerénykedést, a világjavító indulatot és a formaérzéklet örököltem, kedves anyámtól a humort, a lélek és a szív költői libbenéseit, az ösztönöket pedig, akik kerödktek a szabadság jussa felett, a virrasztók szimatát.”

A virrasztók szimata. Ezt talán csak mi értjük itt, Európa peremén. Hogy az östök nem pusztán valaha élt emberek régi fényképeken, és nem halványuló emlékképek az elsüllyedt gyermekorból, hanem iránymutató oszlopok. A virrasztók szimata a földben él, földhöz hajló emberben ma is megvan: Kelet-Európa parasztnépeinek csálhatatlan az ösztöne. Vagy talán pontosabb, ha azt mondjuk, erre hajlanánk, ilyenek lennénk, de a modernitás, az új világ erőt vesz rajtunk, és folyik a küzdelem normális és nem normális között. Odalent, a faluban a pénz az úr. Udvarhelyen is kitenyészett ugyanaz a réteg, mint otthon, a terepjárós bunkók és a gyökértelen vállvonogatók, akik nemhogy Tamásira nem gondolnak néhanapján, de még önmagukra sem. Székelyföld megváltozott, de a falvak mélyén még pislákol a remény. Mint búvópatak, elő-előtör rejtékéből. Jelzi a népnek és az itt élő embernek a jellegét, amelyet cifra gúnyával elfedhetünk időlegesen, de azért hiánytalanul megvan minden a takarásban is.

„A madárnak szárnya van és szabadsága, az embernek pedig egyetlen szülőföldje és sok kötelessége.”

Igen, ezt is írta. Hogy nem vándormadarak vagyunk, és nem véletlen, hogy oda születünk, ahova. Változtathatunk ezen, becsaphatjuk magunkat, hogy mindenütt jó, de az igazság az, amit Tamási is észrevett, hogy egyetlen hazánk van, a hátságunk ahhoz köt bennünket, nem pedig a nagyvilághoz. És a sok kötelesség... Meg kéne végre értenünk, hogy jogaink szüntelen követelése mellett erre is figyelünk kellene néhanapján. A kötelességérzet azonban a közösségi létből fakad: csak a másokkal együtt élő, el nem szigetelődött ember érzi úgy, hogy valamit vissza kell adnia a megszerzett szellemi és fizikai javakból. A jogok csak akkor következnek, ha magunkra maradtunk – akkor tényleg nincs más, mint hogy kiköveteljük, ami szerintünk jár nekünk, és foggal-körömmel ragaszkodjunk hiábavalóságokhoz, amelyek csak addig tartanak, amíg élünk, és velünk együtt sírba szállnak.

Jó volna tisztán és egyszeresen élni. Tamási Áron tudta ezt. És ebbe hasadt bele a szíve, először akkor, amikor végleg elhagyta szülőföldjét, másodsor pedig, amikor 1956 után megszent a remény az igazabb, emberibb életre. Élt még tíz évig, de már csak az emlékeiben kutakodott. A halál akkor érkezik meg közénk, ha elszállt belőlünk az örök gyermeki, a játékszer elveszik gonosz, durva felött kezek. Tamási Áron nem élhetett csilingelő jókedv nélkül. Erre gondolunk, ahogyan elballagunk a kékre meszelt kis házból, hogy pár perc múlva visszacsöppenünk a XXI. századba.

„Hányan vagytok jók, tisztaszívűek? Hányan vagytok igazak, bátrak? Hányan vagytok, akik sírásom miatt elszomorodtok, akik kezemet szeretettel megfogjátok? És hányan vagytok, akik engemet, egy erőt hitet, csodálatosan jó és fájdalmas faj gyermekét visszaöleltek?”

Akárhányan, de szálljon rátok minden áldás. Hajnalonkint szebbé váljon az álmotok és szemetekkel lássátok a

virág nyílását, hogy annál több kedvetek legyen. Minden jókkal együtt a búzával annyi öröm n?jön nektek, hogy azzal megérjétek esztend?r?l esztend?re.

És rátok bízom az itt maradó kincseket: a virágot csókoló madarat, a szántó-vet? embert s a Küküll?be hullott három csillagot. És ezeknek a mélyén az erdélyi szépséget, a magyar jóságot és a történelem erejét.

És újra könyörgök nektek: adjátok a kezeteket, mert nagyon fáj a szívem. Csak arra kérek, hogy ne bántsátok a székely embert, hanem szeretettel vezessétek a jöv?be, mert ha ezt teszitek, Isten el?tt mondom, hogy örömök nagy lesz a jutalmazás idején.

Végezetül mutatom nektek a szívemet és megölellek mindegyitek.

És elmegyek szomorúan, mint a madár ?sszel.”

Szentesi Zöldi László - www.demokrata.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

MAGYAR MŰVELŐK
KÖNYVTÁRSÁGA

Ajánló

